De heer Matthias Diependaele
minister-president van de Vlaamse regering en
Vl. minister van economie, Innovatie en Industrie,
BuZa, Digitalisering en Facilitair Management
Kabinet Martelaarsplein
Martelaarsplein 7
1000 Brussel

ONZE REFERENTIE:	UW REFERENTIE:
CONTACT: hans.willems@fwo.be	DATUM: 3 juli 2026

Betreft: **ADVIES "ONTWERP VAN DECREET TOT WIJZIGING VAN HET DECREET VAN 30 APRIL 2009 BETREFFENDE DE ORGANISATIE EN FINANCIERING VAN HET WETENSCHAPS- EN INNOVATIEBELEID, WAT BETREFT HET FONDS WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK, BELEIDSGERICHTE EVALUATIES, EN DIVERSE TERMINOLOGISCHE EN TECHNISCHE AANPASSINGEN"**

Geachte mijnheer de minister-president,
Geachte minister Diependaele,

De raad van bestuur van het FWO heeft kennisgenomen van het verzoek van de Vlaamse minister-president, bevoegd voor Economie, Innovatie en Industrie, van 3 juli 2026, om advies te verlenen over het ontwerpbesluit dat principieel werd goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 26 juni 2026.

De raad stelt vast dat het voorliggende ontwerp van decreet tot wijziging van *het decreet van 30 april 2009* een eerste belangrijke stap is om de nodige aanpassingen aan de regelgeving te doen voor het implementeren van de aangekondigde maatregelen betreffende het FWO in de mededeling aan de Vlaamse Regering van 3 oktober 2025.

De raad stelt vast dat de decreetwijzigingen vooral het regelgevende kader creëren waarbinnen een aantal maatregelen, die gedetailleerd werden uitgewerkt in de schoot van de raad van bestuur van het FWO, nader kunnen worden geregeld bij besluit van de Vlaamse Regering. Dat moet onder meer toelaten om de doorlooptijd tot het behalen van een doctoraat en dus ook de doorstroom naar de arbeidsmarkt te verkorten, via een differentiatie van het aspirantenmandaat afhankelijk van het reeds gefinancierde voortraject, en om de anciënniteitsregels voor kandidaat-aspiranten te vereenvoudigen en te uniformiseren.

De raad van bestuur betreurt dat de besparing die werd doorgevoerd in de begroting 2026 heeft geleid tot het schrappen van IBOF, aangezien op deze manier een van de weinige

mogelijkheden verdween om grotere, interuniversitaire onderzoeksprojecten te financieren binnen het Vlaamse O&O-landschap. De raad had liever gezien dat dit kanaal werd ondergebracht bij het FWO, eventueel als onderdeel van een bredere herschikking waarbij het programma middelzware onderzoeksinfrastructuur naar het BOF zou worden overgebracht. De raad drukt dan ook de hoop uit dat zodra de budgettaire ruimte dit toelaat, er prioriteit wordt gegeven aan het versterken van het fundamenteel/strategisch basisonderzoek als basis voor de Vlaamse kenniseconomie.

Wat het programma middelzware onderzoeksinfrastructuur betreft kan de raad van bestuur zich vinden in de overdracht ervan naar het BOF, maar hoopt wel dat de belangrijke stappen tot implementatie van een aantal internationale *best practices* die in dit kanaal onder impuls van het FWO werden gezet, zullen bewaard blijven na de overdracht van dit programma. Concreet gaat het dan over het hanteren van internationale peer review bij de evaluatie van de projectaanvragen, het uitwisselen van informatie in de pre-registratiefase over de in te dienen projecten om dubbele financiering over de instellingen heen uit te sluiten en via interuniversitair overleg samenwerking te stimuleren. Belangrijk is ook dat bij het overdragen van de financiering naar het BOF, er in de overgangsfase voldoende VEK wordt toegekend aan het FWO om de lopende verplichtingen in dit kanaal te kunnen nakomen. De kosten gekoppeld aan dit beheer o.a. financiële controle van de uitgaven, zullen vanaf 2028 afzonderlijk en uitdovend moeten worden ingebracht bij het FWO-apparaatskrediet (dat enkel op basis van de vastleggingskredieten wordt berekend).

Verder is het positief dat er in artikel 5 duidelijkheid wordt gecreëerd over wie er toegang heeft tot de verschillende financieringskanalen van het FWO. De uitbreiding van deze groep met het Orpheus Instituut en de ERC-grantees ligt helemaal in lijn met het excellentieprincipe waar het FWO voor staat, terwijl er ook rekening wordt gehouden met de financiële draagkracht van de bestaande financieringskanalen.

De raad is heel tevreden dat een aantal financieringskanalen die een belangrijke rol vervullen binnen de financieringsportfolio van het FWO, nu ook expliciet worden opgenomen in dit decreet. Het gaat dan concreet over het Odysseusprogramma en de FWO-programma's die het mogelijk maken om optimaal in te spelen op Europese onderzoeksprogramma's. De cofinanciering van bijvoorbeeld de Europese Partnerschappen of het financieren van onderzoekers die een *seal of excellence* hebben verworven binnen de ERC- of MSCA-oproepen zijn immers cruciaal om Vlaamse onderzoeksgroepen optimaal te laten meespelen op het Europese niveau en zo een hefboom te creëren voor het verwerven van Europese onderzoeksfinanciering. Vlaamse onderzoeksgroepen verwerven jaarlijks aanzienlijke Europese onderzoeksfinanciering, wat maakt dat Vlaanderen een netto-ontvanger is binnen het Europese Kaderprogramma. Het breder openstellen van de FWO-kanalen voor onderzoekers verbonden aan andere onderzoeksinstellingen dan de universiteiten is ook voor deze kanalen in overeenstemming met het excellentieprincipe van het FWO.

De raad van bestuur van het FWO wil de Vlaamse regering ten slotte oproepen om op korte termijn werk te maken van de besluitteksten gekoppeld aan dit decreet, zodat de geplande aanpassingen snel kunnen geïmplementeerd worden binnen de FWO-programma's.

Concluderend verleent de raad van bestuur van het FWO een gunstig advies bij deze tekst.

Met vriendelijke groeten,

dr. Hans Willems
Secretaris-generaal